

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των Ευαγγελίων

http://www.jesuslovesyou.gr/Bible_club/Bible/Bible_ch4_8.htm

Από χρονολογική άποψη τα Ευαγγέλια δεν είναι τα πρώτα από τα βιβλία που απαρτίζουν την Κ. Διαθήκη. Μάλλον είναι τα τελευταία. Η Εκκλησία όμως στον Κανόνα της τα τοποθετούσε πάντοτε πρώτα, προφανώς από τη σκέψη ότι ο Χριστιανισμός είναι μια ιστορική θρησκεία, βασισμένη σε ιστορικά γεγονότα γύρω από το πρόσωπο και το έργο του Ιησού Χριστού. Οι Επιστολές και τα άλλα βιβλία της Κ. Διαθήκης αποτελούν, ως επί το πλείστον, ερμηνεία και ανάλυση των γεγονότων αυτών. Πριν όμως κάποιος προχωρήσει στην ερμηνεία, είναι ανάγκη να έρθει σε επαφή με τα ίδια τα γεγονότα. Αυτών των γεγονότων την εξιστόρηση μας δίνουν τα Ευαγγέλια.

[1]. Τι σημαίνει «Ευαγγέλιο»;

Αρχικά η λέξη «Ευαγγέλιο» σήμαινε την αμοιβή που δινόταν σε κάποιον που έφερνε καλές ειδήσεις [Οδύσσεια Ξ 152]. Στην αττική γλώσσα σήμαινε [στον πληθυντικό] τη θυσία που προσφερόταν ως ευγνωμοσύνη για τη λήψη καλών ειδήσεων. Αργότερα έφτασε να σημαίνει τις ίδιες τις καλές ειδήσεις. Αυτή η έννοια υιοθετήθηκε από τα πρώτα Χριστιανικά χρόνια από την Εκκλησία για να δηλώσει τις πιο ωραίες ειδήσεις που έλαβε ποτέ ο κόσμος, το περιεχόμενο της θείκης αποκάλυψης, την καλή αγγελία της σωτηρίας. Σ' αυτή τη χρήση της λέξης η Εκκλησία είναι πιθανό να οδηγήθηκε από την αγγελική διακήρυξη κατά τη νύχτα που γεννήθηκε ο Χριστός «και είπεν αυτοίς ο άγγελος: μη φοβείσθε, ιδού γαρ ευαγγελίζομαι υμίν χαράν μεγάλην ήτις εστί παντί τω λαώ, ότι ετέχθη υμίν σήμερον σωτήρ ος εστίν Χριστός Κύριος εν πόλει Δαυίδ» (Λουκάς 2:10,11). Για πρώτη φορά συναντούμε το όνομα Ευαγγέλιο στον Ιουστίνο το Μάρτυρα. Μελετώντας τα Ευαγγέλια παρατηρούμε ότι υπάρχουν κάποιες διαφορές μεταξύ τους και ιδιαίτερα μεταξύ των τριών πρώτων και του τέταρτου Ευαγγελίου. Τα πρώτα τρία ασχολούνται σχεδόν αποκλειστικά με τη διακονία του Κυρίου Ιησού Χριστού στη Γαλιλαία. Το τέταρτο ασχολείται με τη διακονία του Ιησού στην Ιουδαία. Τα πρώτα τρία Ευαγγέλια μας πληροφορούν εκτεταμένα για μια μόνο επίσκεψη του Κυρίου στην Ιερουσαλήμ. Το τέταρτο μας πληροφορεί για τέσσερις επισκέψεις που έγιναν πριν από εκείνη που αναφέρουν οι τρεις. Τα πρώτα τρία Ευαγγέλια ασχολούνται κυρίως με τη διδασκαλία και τις παραβολές που ο Κύριος απηύθηνε στα πλήθη. Το τέταρτο ασχολείται κυρίως με τη βαθύτερη διδασκαλία, την οποία ο Κύριος Ιησούς επεφύλαξε για τον εσωτερικό κύκλο των μαθητών Του. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα πρώτα τρία Ευαγγέλια ονομάστηκαν «Συνοπτικά». Γιατί παρουσιάζουν περιληπτικά την ίδια γενική όψη της ζωής, της διδασκαλίας και του έργου του Ιησού Χριστού. Υπάρχει ένα μόνο Ευαγγέλιο με τέσσερις παρουσιάσεις. Μας δίνονται τέσσερις εικόνες του ίδιου Προσώπου, του Κυρίου Ιησού Χριστού. Οι συνδυασμένες περιγραφές θέτουν μπροστά μας μια Προσωπικότητα μάλλον παρά μια ιστορία ζωής.

[2]. Γιατί τέσσερα Ευαγγέλια; (1)

Δε θα ήταν αρκετή μια και μόνη αφήγηση; Δε θα ήταν αυτό πιο απλό και πιο ξεκάθαρο; Δε θα διευκόλυνε τα πράγματα απαλλάσσοντάς μας από κάποιες δυσκολίες που προκύπτουν και ορισμένοι τις ονομάζουν διαφωνίες;

Η απάντηση είναι απλή. Ένας ή δύο δε θα μπορούσαν να μας παρουσιάσουν το πορτρέτο της ζωής του Χριστού. Υπάρχουν τέσσερις ξεχωριστές αποστολές του Κυρίου που δίνονται στα τέσσερα Ευαγγέλια. Είναι αλήθεια ότι καθένα από τα Ευαγγέλια έχει πολλά κοινά σημεία με τα άλλα. Καθένα από αυτά ασχολείται με την επίγεια διακονία, το θάνατο και την Ανάστασή Του, τη διδασκαλία και τα

θαύματά Του. Όμως, υπάρχουν διαφορές μεταξύ τους. Υπάρχουν μεταξύ τους αντιθέσεις όχι όμως διαφωνίες. Παρατηρούμε ότι ο καθένας από τους τέσσερις συγγραφείς προσπαθεί να παρουσιάσει μια διαφορετική εικόνα του ίδιου Κυρίου μας, του ενός Ιησού Χριστού.

Ο **Ματθαίος** έγραψε στην Ιουδαία και το πρώτο σχέδιο του Ευαγγελίου του πιθανώς το έγραψε στην Αραμαϊκή γλώσσα. Είναι το κατ' εξοχήν Ευαγγέλιο για τους Εβραίους. Θα μπορούσε κανένας να το ονομάσει Ευαγγέλιο του παρελθόντος. Είναι το Ευαγγέλιο του Μεσσία, τον οποίο προσδοκά το Ιουδαϊκό έθνος. Είναι ο συνδυασμός κρίκος ανάμεσα στην Παλιά και στην Καινή Διαθήκη. Γι' αυτό το λόγο πολύ συχνότερα από οποιοδήποτε άλλο Ευαγγέλιο επαναλαμβάνεται σε αυτό η ρήση: «Ίνα πληρωθεί το ρηθέν υπό του Κυρίου». Στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο περιέχονται 65 διαφορετικά αποσπάσματα από την Π. Διαθήκη. Χαρακτηριστικοί είναι οι τίτλοι τους οποίους αποδίδει το Ευαγγέλιο αυτό στον Ιησού Χριστό στον γενεαλογικό Του πίνακα: «Υιού Δαβίδ, Υιού Αβραάμ». Για τον Ματθαίο και την ιδιαίτερη τάξη των ανθρώπων, για τους οποίους πρωτίστως έγραψε, ο Ιησούς Χριστός ήταν η ενσάρκωση των ωραιότερων ελπίδων του Ιουδαϊκού έθνους, όπως τις συμβόλιζαν αυτοί οι δυο ήρωές του. Ο Ματθαίος παρουσιάζει τον Ιησού ως Βασιλιά.

Ο **Μάρκος** έγραψε στη Ρώμη και πρωτίστως για Ρωμαίους αναγνώστες. Είναι πιθανό ότι ο απ. Πέτρος βρισκόταν στη φυλακή της Ρώμης αναμένοντας το μαρτυρικό του τέλος. Εκεί, μετά από παράκληση των Χριστιανών της Ρώμης, υπαγόρευσε στον Μάρκο τα απομνημονεύματά του που αποτελούν το κατά Μάρκον Ευαγγέλιο. Είναι το συντομότερο από τα τέσσερα Ευαγγέλια και απευθύνεται στον πρακτικό Ρωμαϊκό κόσμο. Είναι το κατ' εξοχήν Ευαγγέλιο της δράσης. Είναι το Ευαγγέλιο του παρόντος. Ο Μάρκος παρουσιάζει τον Ιησού ως Υπηρέτη.

Το **κατά Λουκά Ευαγγέλιο** γράφτηκε στην Ελλάδα, πιθανόν στην Κόρινθο. Απευθύνεται κυρίως σε Έλληνες αναγνώστες. Είναι το Ευαγγέλιο που γράφτηκε στην ωραιότερη Ελληνική γλώσσα και ονομάστηκε το «ωραιότερο βιβλίο του κόσμου». Είναι ο πρώτος τόμος ενός δίτομου έργου. Ο δεύτερος τόμος είναι οι Πράξεις των Αποστόλων. Σ' αυτό το δίτομο έργο παρακολουθούμε τη φλόγα του Ευαγγελίου να πηδά από την Ιερουσαλήμ στην Αντιόχεια, από την Αντιόχεια στην Έφεσο, από την Έφεσο στην Κόρινθο και από την Κόρινθο στη Ρώμη. Εκεί η αφήγηση σταματάει απότομα. Και είναι φανερό ότι η Ιερή φλόγα δεν τερμάτισε στη Ρώμη αλλά εξακολούθησε το ταξίδι της έως ότου αγκάλιασε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο δικό του γενεαλογικό κατάλογο ο Λουκάς δεν σταματάει, όπως ο Ματθαίος στον Αβραάμ, τον ιδρυτή του Ιουδαϊκού έθνους, αλλά προχωράει έως τον Αδάμ, την αρχή του ανθρωπίνου γένους, πράγμα που σημαίνει ότι αυτό, το ανθρωπινό γένος, θα ήταν το ένδοξο τέρμα του Ευαγγελίου. Είναι λοιπόν το κατά Λουκά Ευαγγέλιο το Ευαγγέλιο του μέλλοντος. Ο Λουκάς παρουσιάζει τον Ιησού ως τον Υιό του Ανθρώπου.

Δεν είναι όμως ακόμη πλήρης η εικόνα. Τη συμπληρώνει ο **Ιωάννης** εισάγοντας το στοιχείο της αιωνιότητας. Περνάει τα όρια του χρόνου-παρελθόντος, παρόντος, μέλλοντος-των τριών άλλων Ευαγγελιστών, και μας παρουσιάζει τον προϋπάρχοντα Λόγο του Θεού. Εκείνον ο οποίος ήταν Υιός του ανθρώπου, αλλά ταυτόχρονα ήταν και Υιός Θεού. Έτσι, με τη διακήρυξη ότι «ο Λόγος σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν, και εθεασάμεθα την δόξαν Αυτού, δόξαν ως μονογενοῦς παρά Πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας» [Ιωάννης 1:14], συμπληρώνεται ο κύκλος της θείας αποκάλυψης. Και η εικόνα του Χριστού είναι τώρα πλήρης, όσο μπορεί να είναι πλήρης η εικόνα του απείρου προορισμένη για πεπερασμένες διάνοιες. Ο Ιωάννης, επομένως, παρουσιάζει τον Ιησού ως Υιό του Θεού.

Παρ' όλα αυτά δεν υπάρχει πλήρης εξιστόρηση της ζωής του Ιησού και αν ακόμη μελετήσουμε και τα τέσσερα Ευαγγέλια. Την εξήγηση μας τη δίνει ο

Ιωάννης: «Υπάρχουν κι άλλα πολλά που έκανε ο Ιησούς, που, αν γραφτούν ένα προς ένα, ούτε ο κόσμος ολόκληρος δε θα χωρούσε, νομίζω, τα βιβλία που θα έπρεπε να γραφτούν» Ιωάννης 21:25. Υπάρχουν εξάλλου σκόπιμα κενά που κανένας από τους Ευαγγελιστές δεν αναλαμβάνει να συμπληρώσει. Π.χ. Όλοι παραλείπουν να δώσουν πληροφορίες για τα 18 χρόνια της ζωής του Ιησού, από τα 12 έως τα 30. Αν και το κάθε Ευαγγέλιο είναι πλήρες καθεαυτό, είναι το καθένα εκλεκτικό. Μόνο λίγα από τα θαύματα του Χριστού περιγράφονται, και αναφέρονται μόνο λίγα κομμάτια από τη διδασκαλία του. Ο κάθε Ευαγγελιστής καταγράφει εκείνα που θεωρεί σχετικά και απαραίτητα για το θέμα του. Στην Εθνική Πινακοθήκη του Λονδίνου υπάρχουν τρεις απεικονίσεις πάνω στον ίδιο καμβά του βασιλιά Καρόλου Α΄. Στη μια απεικονίζεται με το κεφάλι γυρισμένο δεξιά, στην άλλη αριστερά και στην τρίτη προς τα εμπρός. Ποιος ο λόγος; Ο Van Dyck ζωγράφισε αυτό τον πίνακα για τον Ρωμαίο γλύπτη Bernini, για να τον βοηθήσει να έχει πλήρη εικόνα του βασιλιά. Μια άποψη δε θα ήταν αρκετή. Με το συνδυασμό των τριών θα μπορούσε ο Bernini να αποδώσει καλύτερα τη ζωντάνια του αγάλματος. Για την προσωπικότητα και τη ζωή του Σωκράτη μας έχουν διασωθεί δύο εικόνες. Μία από την πέννα του Ξενοφώντα και η άλλη από τον Πλάτωνα. Είναι δύο εικόνες εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους. Από διαφορετική σκοπιά βλέπει το Σωκράτη ο στρατιωτικός και από διαφορετική ο φιλόσοφος. Όμως, η μια εικόνα συμπληρώνει την άλλη και έτσι έχουμε μια πληρέστερη εικόνα του Σωκράτη. Είναι αλήθεια ότι ο βασικός σκοπός των Ευαγγελίων είναι να παρουσιάσουν την Προσωπικότητα του Ιησού Χριστού. Καθένα παρουσιάζει τη επίγεια ζωή του Κυρίου από διαφορετική σκοπιά. Όλα μαζί μας δίνουν την πληρέστερη εικόνα. Ο Ιησούς ήταν ο Βασιλιάς, αλλά ταυτόχρονα ήταν και ο Τέλειος Υπηρέτης. Ήταν ο Υιός του Ανθρώπου, αλλά δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ήταν επίσης ο Υιός του Θεού. Υπάρχουν τέσσερα Ευαγγέλια για τον Ένα, τον Κύριο Ιησού Χριστό. Τέσσερις αφηγήσεις για τον ένα σκοπό. Τέσσερις περιγραφές για το ένα και μοναδικό Πρόσωπο.

[3]. Ο Ιησούς στα τέσσερα Ευαγγέλια περιληπτικά

Βασιλιάς. Το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο παρουσιάζει τον Ιησού ως Βασιλιά. Γραμμένο πρωταρχικά για τους Ιουδαίους, εμφανίζει τον Ιησού ως τον Υιό του Δαβίδ. Η βασιλική Του γενεαλογία δίνεται στο 1ο κεφάλαιο. Στα κεφάλαια 5-7, στην επί του Όρους Ομιλία, έχουμε το μανιφέστο του Βασιλιά, τις βασικές αρχές, τους νόμους της βασιλείας Του.

Υπηρέτης. Το κατά Μάρκον Ευαγγέλιο παρουσιάζει τον Ιησού ως Υπηρέτη. Γραμμένο για τους Ρωμαίους δεν έχει γενεαλογία. Γιατί άραγε; Οι άνθρωποι δεν ενδιαφέρονταν για τη γενεαλογία ενός υπηρέτη. Περισσότερα θαύματα βρίσκουμε εδώ απ' ό,τι σε οποιοδήποτε άλλο Ευαγγέλιο. Οι Ρωμαίοι έδιναν μικρή σημασία στα λόγια. Ενδιαφέρονταν για τα έργα.

Άνθρωπος. Το κατά Λουκά παρουσιάζει τον Ιησού ως τον Τέλειο Άνθρωπο. Γραμμένο για τους Έλληνες, η γενεαλογία του Ιησού πηγαίνει πίσω στον Αδάμ, τον πρώτο άνθρωπο. Βλέπουμε τον Ιησού ως τον Τέλειο Άνθρωπο συχνά να προσεύχεται και να υπηρετείται από τους αγγέλους.

Θεός. Το κατά Ιωάννη παρουσιάζει τον Ιησού ως τον Υιό του Θεού. Γραμμένο για όλους τους πιστούς. Σκοπός του είναι να οδηγήσει τους ανθρώπους στο Χριστό. Το κάθε τι σ' αυτό το Ευαγγέλιο επεξηγεί και δείχνει τη θεϊκή ιδιότητα του Ιησού. Το 1ο εδάφιο μας πάει πίσω στην αρχή: «Εν αρχή ην ο Λόγος».

Ο Ματθαίος ενδιαφέρεται για τον ερχομό του Υπεσχεμένου Σωτήρα. Ο Μάρκος για τη ζωή του Ισχυρού Σωτήρα. Ο Λουκάς για τη χάρη του Τέλειου Σωτήρα. Ο Ιωάννης για την απόκτηση του Προσωπικού Σωτήρα.

[4]. Γιατί τέσσερα Ευαγγέλια; (2)

Ας δούμε την απάντηση από μια άλλη σκοπιά. Οι Γραφές μας δίνουν απαντήσεις σε πολλά ζητήματα. Συχνά χρησιμοποιούν αριθμούς με ακρίβεια και με πραγματικό νόημα. Το 7 είναι ο αριθμός της τελειότητας. Το 3 της Τριαδικής Θεότητας. Το 40 της δοκιμασίας. Το 4 είναι ο αριθμός της γης. Ας δούμε μερικές επεξηγήσεις: 4 είναι τα σημεία του ορίζοντα και 4 οι εποχές του χρόνου. Στην παραβολή του Σπορέα ο Κύριος διαιρεί το χωράφι σε 4 είδη γης και αργότερα λέει: «ο αγρός είναι ο κόσμος» Ματθαίος 13:38. Εάν το 4 είναι ο αριθμός της γης, τι πιο ταιριαστό το Άγιο Πνεύμα να δώσει τα 4 Ευαγγέλια για να μας περιγράψουν την επίγεια διακονία του Επουράνιου Χριστού;

Καθώς μελετούμε το Λόγο του Θεού βλέπουμε τη σοβαρή αιτία για την οποία γράφτηκαν τα τέσσερα Ευαγγέλια. Σε όλα τα Ευαγγέλια το κεντρικό θέμα είναι ο Ιησούς Χριστός. Όμως, ο κάθε συγγραφέας καταπιάνεται με κάποια ιδιαίτερη πλευρά του χαρακτήρα και της διακονίας του Κυρίου. Ο κάθε Ευαγγελιστής δίνει τον ιδιαίτερο τόνο στην αποστολή του Ιησού που θέλει να προβάλλει. Σε κάθε Ευαγγέλιο ξεδιπλώνεται και μια ειδική πλευρά του έργου του Χριστού. Όλα τα Ευαγγέλια έχουν στενή σχέση με τις υποσχέσεις για το Μεσσία που βρίσκονται στην Π. Διαθήκη. Δεν είναι δυνατό να εξηγήσουμε τα Ευαγγέλια χωρίς να λάβουμε υπόψη τις θαυμάσιες Μεσσιανικές προφητείες. Οι προφήτες απεικόνισαν τη μεγαλειώδη μορφή του Μεσσία. Μίλησαν για τις διακονίες Του, για την αποστολή, για τη γέννηση, το θάνατο, την Ανάσταση και για τη δόξα Του. Ονομάζεται Βασιλιάς από το Δαβίδ [Ψαλμ.72], τον Ησαΐα [9:6,7], τον Ιερεμία [23:5], το Ζαχαρία [9:9, 14:9]. Όλες αυτές οι προφητείες, μαζί με πολλές άλλες, μας μιλούν για τη βασιλική εξουσία του Μεσσία. Οι προφήτες μιλούν συχνά για τη Βασιλεία Του, την έκτασή της και για τον τελικό θρίαμβο του Χριστού. Ονομάζεται δούλος του Κυρίου από τον Ησαΐα [42:1-7, 52:13-15]. Ονομάζεται Άνθρωπος και Υιός Ανθρώπου στη Γένεση [3:15, 22: 18] και από τον Ησαΐα [7:14-16, 9:6]. Ονομάζεται Θεός από τον Ησαΐα [9:6, 40:3-5, 47:4] και από τον Ιερεμία [23:6]. Όλοι αυτοί οι τέσσερις τίτλοι του Ιησού Χριστού εμφανίζονται στα Ευαγγέλια.